

MANAGEMENTPLAN 2021-2027

OPERATIONEEL PLAN 2021-2024

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD 5

1 NATIONAAL INSTITUUT VOOR CRIMINALISTIEK EN CRIMINOLOGIE 6

- 1 Wettelijk kader 6
- 2 Het NICC binnen de FOD Justitie 6
- 3 Structuur van het NICC 7
- 4 Essentiële opdrachten van het NICC 7

2 KERNTAKEN VAN DE DIRECTEUR-GENERAAL 9

- 1 Doel van de job 9
- 2 Jobcontext 9
- 3 Resultaatgebieden 10

3 ANALYSE VAN DE ORGANISATIE EN DE OMGEVING 11

- 1 SWOT-analyse 11

4 STRATEGISCHE VISIE 12

- 1 Naar een Federaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie ? 12
- 2 Ambities op middellange termijn 13
- 3 Missie 13
- 4 Visie 13
- 5 Waardencharter 14

5 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN 15

- 1 Strategische as I –
De fundamenten van het instituut versterken en zo de
ontwikkeling van het instituut ondersteunen 15
- 2 Strategische as II –
Blijven innoveren 15

6 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN 19

7 BUDGETTAIRE MIDDELEN 21

8 BESLUIT 22

VOORWOORD

Brussel, 30 september 2021

Het is met veel emotie dat ik afgelopen februari terugkeerde naar het NICC. De daaropvolgende maanden hebben mij in staat gesteld vertrouwd te raken met de werking van het instituut en de uitdagingen te begrijpen waarmee het personeel dagelijks wordt geconfronteerd.

Dit managementplan is gebaseerd op drie sleutelementen.

Het eerste element is de overtuiging dat niet alleen moet worden nagedacht over de rol van de forensische wetenschappen in België, maar ook over de rol die het NICC, als federale wetenschappelijke instelling met zijn twee geledingen criminalistiek en criminologie, in ons land moet spelen om justitie en veiligheid optimaal te ondersteunen. Bij deze reflectie moeten al onze partners en belanghebbenden worden betrokken. Dit zal tijd vergen en kan in de komende jaren leiden tot een actualisering van onze missies.

Parallel daaraan, en op kortere termijn, moet het NICC uiteraard zijn energie steken in zijn huidige taken. Wij moeten blijven innoveren, zowel om onze diensten te verbeteren als om nieuwe projecten uit te voeren.

Deze noodzaak om te innoveren is het tweede sleutelement. Het wordt geïllustreerd door de ontwikkeling van nieuwe activiteiten waarvoor de regering het NICC extra middelen heeft toegekend. Het NICC maakt integraal deel uit van «Team Justitie» door bij te dragen aan de politieke prioriteiten van de minister van Justitie, met name via twee activiteiten die emblematisch zijn voor onze toekomst:

- *het «Code37»-project streeft ernaar in zedendossiers de forensische onderzoeksstrategie te optimaliseren. Dit project illustreert het toenemende belang van onze dienst forensisch advies binnen de operationele Directie Criminalistiek: wetenschappers staan in direct contact met magistraten en helpen hen met het bepalen de beste analysestrategie;*
- *het «recidivemonitor»-project is een mijlpaal voor de operationele Directie Criminologie. Het wordt de eerste permanente activiteit die zal worden georganiseerd in een Directie die tot dusver uitsluitend via onderzoeksprojecten heeft gefunctioneerd.*

Het derde sleutelement ten slotte is de noodzaak om de grondslagen van het instituut te consolideren. Verscheidene aspecten van de werking van het NICC vormen risico's die snel onder controle moeten worden gebracht. Deze kwetsbaarheid wordt geïllustreerd door de staat waarin onze gebouwen verkeren, maar wij hebben nu goede hoop dat er in de komende jaren een nieuwbouw zal worden gerealiseerd. Dit vooruitzicht, nieuwe gebouwen ontworpen om aan onze behoeften te voldoen, symboliseert het NICC van de toekomst, de vernieuwing, waaraan ik samen met al mijn collega's en met al onze partners wil werken. Laten we samenwerken aan een NICC dat wetenschap steeds beter in dienst stelt van justitie.

Dr Pierre VAN RENTERGHEM
Directeur-generaal van het NICC

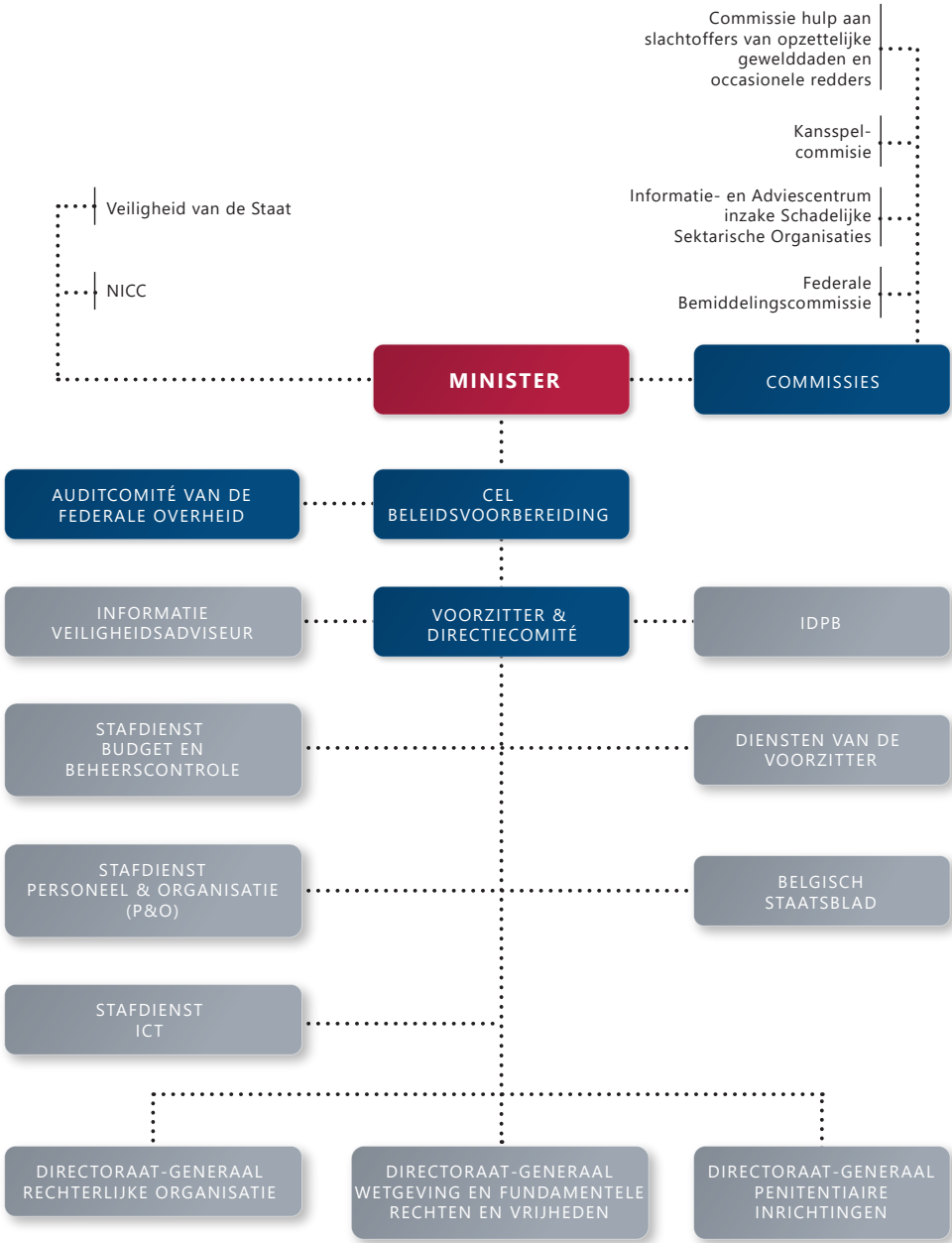

1 HET NATIONAAL INSTITUUT VOOR CRIMINALISTIEK EN CRIMINOLOGIE

1 WETTELIJK KADER

Het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie is een federaal wetenschappelijke instelling, beschreven in het Koninklijk Besluit van 5 november 1971, gewijzigd bij het K.B. van 29.11.1994, het K.B. van 15.12.2006, het K.B. van 21.04.2007 en het M.B. van 26.04.2007. Het NICC valt onder het rechtstreekse gezag van de minister van Justitie en staat in voor opdrachten van de FOD Justitie, inzake criminalistiek en criminologie (K.B. van 15.12.2006). Het Instituut is verbonden aan de FOD Justitie en werd opgericht als staatsdienst met afzonderlijk beheer (wet van 15 december 1997) met de organieke regels voor financieel en materiaal beheer beschreven in het K.B. van 21.09.2016.

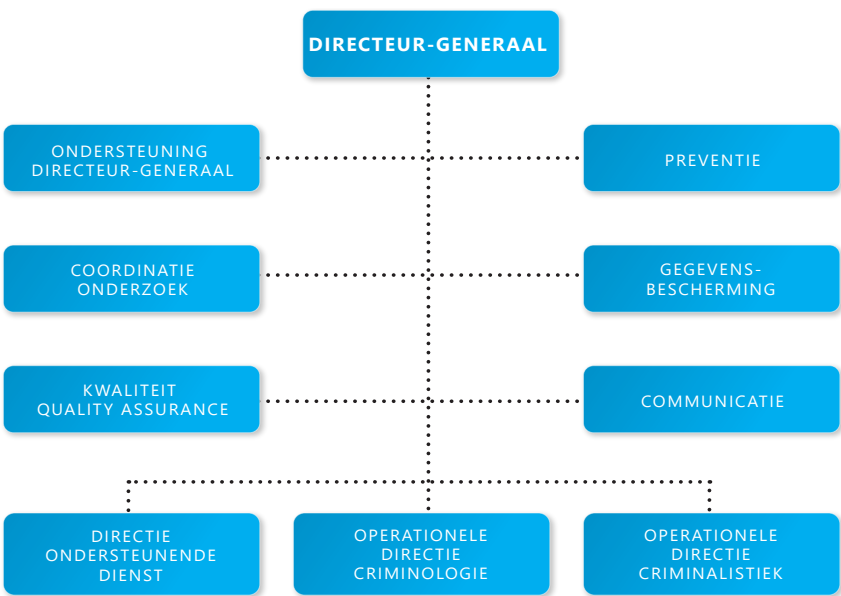
2 HET NICC BINNEN DE FOD JUSTITIE

Het organigram op zich geeft de nauwe banden tussen het NICC en de FOD niet weer. De directeur-generaal van het NICC wordt in de eerste lijn geëvalueerd door de voorzitter van het Directiecomité van de FOD Justitie. De ondersteunende diensten van het NICC zijn ook nauw verbonden met die van de FOD, met name op het gebied van ICT en P&O. Daarnaast zijn het voorzitterschap van de FOD, zijn verschillende directoraten-generaal, de Dienst Strafrechtelijk Beleid en het College van procureurs des Konings de verzoekende instanties van het OD criminologie.

3 STRUCTUUR VAN HET NICC

Het NICC huisvest twee operationele directies (criminalistiek en criminologie) en een directie ondersteunende dienst. Sommige diensten staan onder rechtstreeks toezicht van de directeur-generaal

4 ESSENTIËLE OPDRACHTEN VAN HET NICC

HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 5 NOVEMBER 1971 (art.2), gewijzigd bij het Koninklijk Besluit van 29 november 1994 en het Koninklijk Besluit van 21 april 2007, beschrijft de kernopdrachten van het NICC:

- 1| Het onderzoeken op aanvraag van de bevoegde gerechtelijke overheid, van materiële gegevens verzameld bij de vaststelling van misdrijven en bij de opsporingen waartoe deze aanleiding geven, met behulp van verschillende wetenschappelijke disciplines, technieken en methoden, of, mits akkoord van die gerechtelijke overheid, het uitbesteden van dit onderzoek aan derden die onderworpen worden aan een door het Instituut bepaald kwaliteitscontrole;
- 2| Het als deskundige rapporteren, op aanvraag van de bevoegde gerechtelijke overheid, door toedoen van de leden van zijn wetenschappelijk personeel of van de leden van zijn personeel die houders zijn van bijzondere graden, over de gedane waarnemingen en de interpretatie ervan met het oog op de identificatie van de daders van die misdrijven;
- Als referentielaboratorium voor de criminalistiek wetenschappelijk onderzoek uitvoeren, of door derden laten uitvoeren, met het oog op de ontwikkeling en de toepassing van nieuwe wetenschappelijke technieken en methoden op dit gebied relevante wetenschappelijke methoden als standaardmethoden uitwerken;

- 3] Het doorlopend bijhouden van een inventaris alles dat van belang kan zijn voor de criminalistiek en de criminologie en het mededelen van deze inventaris aan de Belgische gerechtelijke instanties en politiediensten en aan de buitenlandse centra voor criminalistiek en criminologie;
- 4] De functie van centraal laboratorium voor technische en wetenschappelijke politie vervullen op de door [de Koning] bepaalde wijze;
- 5] Het uitvoeren of laten uitvoeren door derden van studies of onderzoeken over criminologie, rechtsaangelegenheden of statistische gegevens die verband houden met het strafrechtelijk beleid, het beleid met betrekking tot slachtoffers van misdrijven en het beleid inzake uitvoering van straffen en maatregelen en dit op aanvraag of met het goedvinden van de Minister van Justitie, van de voorzitter van de Federale Overheidsdienst Justitie of van de adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid of op aanvraag van een directeur-generaal van de Federale Overheidsdienst Justitie of van het College van procureurs-generaal. De toepassing van deze bepaling geschiedt volgens een procedure bepaald bij ministerieel besluit.
- 6] Het geven van een opleiding, op de door [de Koning] bepaalde wijze, op het gebied van de criminalistiek en van de criminologie ten behoeve van personen die een openbaar ambt in de openbare dienst van Justitie uitoefenen of zich daarop voorbereiden.

DE WET VAN 22 MAART 1999 betreffende de identificatieprocedure aan de hand van DNA-analyses in strafzaken belast het NICC ook met specifieke taken in verband met het beheer van nationale DNA-databanken.

- **ART. 4. § 1** Binnen het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie wordt een DNA-gegevensbank «Criminalistiek» opgericht. Deze DNA-gegevensbank bevat de DNA-profielen van de in strafzaken aangetroffen sporen (...).
- **ART. 5. § 1** Binnen het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie wordt een DNA-gegevensbank «Veroordeelden» opgericht. Deze DNA-gegevensbank bevat de DNA-profielen van alle personen die voor het plegen van een van de misdrijven, bedoeld in het derde lid, door een rechterlijke beslissing die in kracht van gewijsde is getreden, zijn veroordeeld tot een autonome probatiestraf, een werkstraf, een straf onder elektronisch toezicht, een gevangenisstraf of een zwaardere straf, of ten aanzien van wie een interneringsmaatregel is gelast.
- **ART. 5QUATER. § 1** Bij ontvangst, slaat de beheerder van de nationale DNA-gegevensbanken of zijn gemachtigde, de DNA-profielen op die hem zijn overgezonden overeenkomstig (...) en vergelijkt ze met de DNA-profielen opgeslagen in de nationale DNA-gegevensbanken.
- **ART. 8. § 1** De beheerder van de nationale DNA-gegevensbanken of zijn gemachtigde heeft de exclusieve bevoegdheid om in strafzaken DNA-linkgegevens opgeslagen in de nationale DNA-gegevensbanken uit te wisselen met buitenlandse contactpunten teneinde geautomatiseerde bevragingen en vergelijkingen van DNA-profielen uit te voeren.

DE WET VAN 21 DECEMBER 2013 tot wijziging van het wetboek van strafvordering en **DE WET VAN 22 MAART 1999** betreffende de procedure voor de identificatie aan de hand van DNA-onderzoek in strafzaken, met het oog op de oprichting van een DNA-databank voor vermiste personen, vult deze opdracht aan :

- **ART. 4BIS. § 1** Binnen het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie wordt een DNA-gegevensbank «Vermiste personen» opgericht.

2 KERNTAKEN VAN DE DIRECTEUR-GENERAAL

Hieronder de elementen uit de functiebeschrijving ANG18735, gepuliceerd in 2019 in het kader van de selectie van de directeur-generaal :

1 DOEL VAN DE JOB

- Instaan voor de ontwikkeling van een strategische visie en voor de coördinatie van de tenuitvoerlegging van het managementplan en van de aansluitende operationele plannen wat betreft de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de opdrachten en taken van het Instituut;
- Instaan voor het beheer van het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie en bijdragen tot de verwezenlijking van de strategische doelstellingen ervan;
- De dagelijkse leiding van het Instituut en de coördinatie van de activiteiten ervan op zich nemen;
- Instaan voor de naleving van de professionele en wetenschappelijke deontologie vanwege alle medewerkers;
- De belangen van het Instituut behartigen ten aanzien van de partnerorganisaties of opdrachtgevende organisaties en instellingen, meer bepaald de wetenschappelijke integriteit van de uitvoering van de opdrachten en taken van het Instituut;
- Toezien op de uitvoering van de beslissingen, naar gelang het geval, van de regering of van de bevoegde minister.

2 JOBCONTEXT

■ INTERNE RELATIES BINNEN HET INSTITUUT:

1. De directeur-generaal is voorzitter van:
 - De directieraad van het NICC en draagt bij tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het managementplan en van het operationeel plan;
 - Het basisoverlegcomité van het NICC;
 - Het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk.
2. De directeur-generaal is de verslaggever van de Jury van het NICC.
3. De directeur-generaal fungeert als ondervoorzitter van de wetenschappelijke raad van het NICC en van de beheerscommissie van het NICC.
4. De directeur-generaal superviseert en stuurt de directeur van de ondersteunende dienst, de operationele directeurs, de dienst Kwaliteitszorg, de preventieadviseur en de communicatiedienst aan.
5. De directeur-generaal is de eindverantwoordelijke van het kwaliteitssysteem.

■ INTERNE RELATIES BINNEN DE FOD:

1. De directeur-generaal:
 - Rapporteert aan de minister van Justitie;
 - Werkt samen met de stafdiensten van de FOD Justitie;
 - Vertegenwoordigt het NICC in het directiecomité van de FOD Justitie (indien hij daarop wordt uitgenodigd).

■ INTERNE RELATIES BINNEN DE FEDERALE OVERHEID:

1. De directeur-generaal werkt samen met andere FOD's, POD's en openbare instellingen aan projecten die betrekking hebben op de doelstellingen van het NICC;
2. De directeur-generaal ondersteunt de relaties van het Instituut met de verzoekende instanties van de operationele directie Criminologie binnen de FOD Justitie;
3. De directeur-generaal onderhoudt nauwe relaties met de directie van de andere federale wetenschappelijke instellingen;

4. De directeur-generaal vertegenwoordigt het NICC in de beslissings-, coördinatie- en adviesorganen die onder de federale overheid ressorteren.

■ EXTERNE RELATIES BIJ DE FEDERALE OVERHEID:

1. De directeur-generaal vertegenwoordigt het NICC bij de Belgische en buitenlandse actoren of internationale organisaties die betrokken zijn bij aangelegenheden die het NICC behandelt: federale politie, college van procureurs-generaal, college van de hoven en de rechtbanken;
2. De directeur-generaal is voorzitter van de «evaluatiecommissie voor het DNA-onderzoek», met toepassing van het koninklijk besluit van 17 juli 2013 tot uitvoering van de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken;
3. De directeur-generaal vertegenwoordigt het Koninkrijk België op nationaal en internationaal vlak wat het strafrechtelijk DNA-onderzoek betreft.
4. De directeur-generaal is verantwoordelijk voor de relaties van het Instituut met de pers.

3 RESULTAATGEBIEDEN

■ PERMANENTE RESULTAATGEBIEDEN:

1. Ontwikkelen van een strategische visie voor het NICC;
2. Uitvoeren van het strategisch plan en managementplan van het NICC;
3. In de praktijk brengen van het managementplan van het NICC via de opmaak en de follow-up van jaarlijkse operationele plannen;
4. Instellen van een collegiaal beheer van het Instituut in samenwerking met de andere leden van de directieraad;
5. Bevorderen van een participatief beheer, samen met het personeel, van de uitdagingen die in kaart gebracht zijn in het kader van het strategisch plan en managementplan;
6. Voorbereiden, uitvoeren, evalueren en verzekeren van een continue ontwikkeling van de diensten en taken die verband houden met de opdrachten van het Instituut;
7. Instandhouden en uitbouwen van het bestaande kwaliteitssysteem, volgens de ISO9001-norm;
8. Instaan voor de inzet van medewerkers, resources en budget volgens de behoeften van het Instituut en binnen de begrenzingen van de beschikbare middelen, zulks in samenwerking met de verschillende directies en diensten;
9. Aansturen, motiveren, evalueren en verzekeren van de ontplooiing van de medewerkers binnen een gunstig kader in het licht van de verwezenlijking van de vooropgezette doelstellingen, zulks in samenwerking met de operationele directeurs en de ondersteunende diensten;
10. Sponsoren en ondersteunen van de noodzakelijke veranderingsprojecten, zowel binnen als buiten het Instituut, zulks in samenwerking met de operationele directeurs en de ondersteunende diensten;
11. Uitbouwen van en instaan voor de interne en externe communicatie van het NICC;
12. Verzekeren van het respect voor de professionele en wetenschappelijke deontologie.

■ TIJDELIJKE RESULTAATGEBIEDEN:

1. Opmaken van een managementplan;
2. Helpen bij de implementatie van verbeteringsprojecten;
3. Meewerken aan de uitvoering van de modernisering van de wetenschappelijke instellingen;
4. Implementeren van een eigentijds human resources management.

3 ANALYSE VAN DE ORGANISATIE EN DE OMGEVING

1 SWOT-ANALYSE

De SWOT-analyse wordt reeds vaak gebruikt bij het NICC en maakt deel uit van het kwaliteitssysteem. De vorige analyse was nog steeds grotendeels relevant en is geactualiseerd om overeenstemming te bereiken over de interne sterke en zwakke punten en over de opportuniteiten en bedreigingen met betrekking tot de omgeving.

STRENGTHS - STERKTES	WEAKNESSES - ZWAKTES
<i>Geperkte verspreiding</i>	
OPPORTUNITIES - OPPORTUNITEITEN	THREATS - BEDREIGINGEN

4 STRATEGISCHE VISIE

1 NAAR EEN FEDERAAL INSTITUUT VOOR CRIMINALISTIEK EN CRIMINOLOGIE ?

Het NICC begon zijn activiteiten begin jaren negentig, hoewel het al in 1971 opgericht werd! Hoewel er in de loop van de tijd belangrijke nieuwe taken zijn bijgekomen, werden de hoofdtaken nooit grondig herbekeken. Vijftig jaar later is het tijd om deze opnieuw te bekijken en te actualiseren in functie van de evolutie van onze omgeving :

- Criminaliteit evolueert en vereist passende antwoorden, ook vanuit wetenschappelijk oogpunt. Naast cybercriminaliteit gaat het daarbij om terrorisme, georganiseerde misdaad, drugshandel en milieucriminaliteit;
- Digitalisering verandert de samenleving: afgezien van de dreiging van pure cybercriminaliteit is het 'digitale spoor' nu alomtegenwoordig. Bovendien zijn alle analyseresultaten nu gedigitaliseerd en kunnen gegevens steeds beter behandeld en geanalyseerd worden;
- België is vandaag een federale staat en de bevoegdheden op het gebied van justitie zijn verdeeld over de verschillende bestuursniveaus;
- Onze belangrijkste partners zijn gereorganiseerd, met name het gerechtelijk apparaat en de federale politie;
- België is een EU-lidstaat, een gerechtelijke en veiligheidsomgeving met talrijke samenwerkingsinstrumenten op justitieel en politieel gebied;
- Zeker de gerechtelijke en veiligheidspraktijken zijn geëvolueerd. Binnen de ruimte van vrij verkeer van de Europese Unie maakt de louter reactieve aanpak op verschillende niveaus plaats voor de informatiegestuurde politiezorg («*Intelligence-led Policing*»), met sterke internationale samenwerking;
- Er gelden nieuwe gewoontes op het vlak van beheer van openbaar beleid: de burgers verwachten van politici vooral dat zij beslissingen nemen op basis van stevige fundamenten en dat zij de efficiëntie van hun openbaar beleid evalueren;
- De verwachtingen van kandidaten en nieuwe collega's zijn veranderd: zij verwachten meer perspectieven en doorgroeimogelijkheden en hechten minder belang aan een stabiele en levenslange vaste baan.

Met de hier gesuggereerde evolutie naar een Federaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie willen we vooral een ambitie op de lange termijn uitspreken en het debat stimuleren over de rol van een federale wetenschappelijke instelling die Justitie moet ondersteunen, in het België van vandaag en morgen. Onder andere volgende vragen werpen zich op:

- Moet ons Instituut Justitie ondersteunen op de verschillende machtsniveaus?
- Is het wenselijk om een empirisch onderbouwd misdaadbeleid te ontwikkelen en moet het NICC evolueren naar een federaal expertisecentrum voor strafrechtelijk beleid, net zoals het KCE doet voor gezondheidszorg, ofwel naar een studiecentrum voor Justitie?
- Moeten wij niet erkennen dat de forensische wetenschap zich niet langer kan beperken tot het beantwoorden van wetenschappelijke vragen in geïsoleerde gevallen, maar juist de gerechtelijke en politieke autoriteiten beter kan informeren op basis van forensische inlichtingen?
- Hoe moet het Instituut zich onderscheiden van en samenwerken met andere forensische actoren (politie, universiteiten en internationale privé actoren)?

Het is de ambitie om **de toekomst van het Instituut op lange termijn** voor te bereiden door de ontwikkeling van een geactualiseerde visie op de rol en de taken van het instituut. Deze visie zou worden vastgelegd in een geactualiseerd wetgevend kader. Deze reflectie zal plaatsvinden door overleg met een groot aantal belanghebbenden en door de te

kijken naar de ontwikkelingen van soortgelijke instituten op internationaal niveau. Deze werkzaamheden moeten leiden tot een wetgevend voorstel, dat tot uitvoering zou moeten komen tijdens de tweede helft van dit mandaat.

2 AMBITIES OP MIDDELLANGE TERMIJN

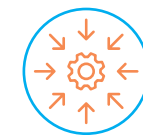
Samen met dit langetermijndenken zijn er een aantal concretere ambities voor de komende jaren, met het oog op een modernisering van het Instituut en een maximalisering van de wetenschappelijke bijdrage aan justitie. Het NICC moet nu verder gaan dan haar slogan «veel halen uit weinig», een motto dat begrenzend is vergeleken met de reikwijdte van onze missies.

TEAM JUSTITIE & WETENSCHAP Wetenschap voor Justitie

Het NICC onderschrijft de gezamenlijke inspanningen van Team Justitie voor een snellere, menselijkere en krachtigere Justitie. Tijdens dit mandaat zal het nodig zijn om

de fundamentele te **VERSTERKEN** om de toekomstige ontwikkeling van het instituut te ondersteunen;

te blijven **INNOVEREN** om de huidige uitdagingen aan te gaan.

Strategische as I

Strategische as II

3 MISSIE

De hierboven beschreven wettelijke opdrachten worden best samengevat, geactualiseerd en vertaald in meer gangbare termen om de bestaansreden van het Instituut beter uit te drukken.

Het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie heeft als opdracht:

- Het verrichten van gerechtelijke expertises en het verstrekken van wetenschappelijk advies op verzoek van de gerechtelijke autoriteiten;
- Het verrichten van studies en onderzoek op het gebied van criminologie ter ondersteuning van het overheidsbeleid;
- Het beheren van de nationale DNA-databanken;
- Het fungeren als referentielaboratorium voor criminalistiek;
- Het bijdragen tot de opleiding van justitiële actoren.

4 VISIE

Bij de uitvoering van zijn opdracht streeft het NICC naar volgende zaken:

- Een moderne werkgever zijn die zich bekommert om het welzijn, de veiligheid en de professionele ontwikkeling van zijn personeel;
- Een nauwe samenwerking met zijn partners om ervoor te zorgen dat voortdurend wordt voldaan aan de impliciete of expliciete eisen van zijn klanten;
- Een voortdurende verbetering en aanpassing van zijn diensten door een grotere toegevoegde waarde na te streven;
- Anticiperen op veranderende behoeften door gebruik te maken van mogelijkheden die voortvloeien uit wetenschappelijke en technologische vooruitgang, en ook het ontstaan van nieuwe behoeften binnen het rechtstelsel aanduiden;

- Een loyale speler zijn binnen de federale overheidsdiensten, attent en actief op zowel nationaal als internationaal niveau;
- Het gebruik van feitelijk materiaal als basis voor beleids-, strategische of operationele justitiële besluitvorming bevorderen.

5 WAARDENCHARTER

De waarden uit het beheersplan 2012 van mijn voorganger blijven van kracht en worden integraal door mij onderschreven:

N	NEUTRAAL	onafhankelijk en onpartijdig objectief wetenschappelijk
I	INTEGER	confidentieel verantwoord betrouwbaar
C	COMPETENT	geaccrediteerd multidisciplinair innovatief
C	COHERENT	bruikbaar efficiënt doelgericht

5 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

STRATEGISCHE AS I

DE FUNDAMENTEN VAN HET INSTITUUT VERSTERKEN EN ZO DE ONTWIKKELING VAN HET INSTITUUT ONDERSTEUNEN

■ HET WELZIJN EN DE VEILIGHEID VAN HET PERSONEEL VERZEKEREN

Sinds enkele jaren heeft het personeel van het Instituut zich sterk ingezet om efficiënter te werken en om zijn activiteiten te laten aansluiten op de werkelijke behoeften van zijn klanten. Dit werk heeft zijn vruchten afgeworpen in die zin dat het NICC nu een breed scala van geaccrediteerde diensten aanbiedt, een bron van eigen inkomsten die van essentieel belang is geworden voor het autonome beheer van de instelling. Het is echter van belang te erkennen dat deze ontwikkeling heeft geleid tot een steeds grotere werklast, die zelfs door de pandemie van 2020/2021 niet is afgenomen.

Vandaag de dag lijkt het riskant om het Instituut verder te ontwikkelen, de expertisecapaciteiten aanzienlijk uit te breiden, nieuw onderzoek te starten of nieuwe activiteiten te ontplooiën zonder eerst te zorgen voor een fatsoenlijke werkomgeving voor het personeel en zonder de psychosociale risico's te beperken. De versterking van het NICC zal de basis vormen voor de toekomstige ontwikkeling van het Instituut.

De nadruk zal in de eerste plaats liggen op het bereiken van een goed welzijnsniveau op het werk, zowel voor individuen als voor teams, terwijl wij op transparante wijze zullen blijven investeren in de aanwerving en opleiding van ons personeel, de grootste kracht van het Instituut. In dit verband zullen verschillende maatregelen worden genomen. Er zal een modern, transparant en duurzaam personeelsbeleid worden opgesteld. Een van de uitdagingen zal zijn om de flexibiliteit en de veerkracht van het personeel te vergroten. In dit verband zal een cultuur van open communicatie en feedback worden aangemoedigd. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan gelijke kansen binnen het Instituut, alsook aan personeel met een onzekere arbeidsovereenkomst.

De versterking van de veiligheid van het Instituut en de voltooiing van het project van het nieuwe gebouw zullen tijdens dit mandaat belangrijke uitdagingen vormen.

■ DE WERKING VAN HET INSTITUUT VERBETEREN

Het NICC is reeds een modern Instituut, waarvan de ontwikkeling verliep via strategische plannen die in operationele plannen werden omgezet. De activiteiten van het Instituut vallen onder een reeds degelijk kwaliteitssysteem, waarvan de verdere ontwikkeling een prioriteit zal blijven. Niettemin zijn er nog punten ter verbetering of ontwikkeling, met name op het gebied van project-, programma- of portefeuillebeheer, risicobeheer, veranderingsbeheer en beheer van belanghebbenden. De werking en het dagelijks beheer van het NICC mogen uiteraard niet in gevaar worden gebracht door de verwezenlijking van de verschillende strategische doelstellingen.

Er zal sterke nadruk worden gelegd op interne controle en financieel beheer. Er zullen initiatieven worden genomen om het steeds terugkerende probleem van achterstallige expertisefacturen op te lossen in samenwerking met de FOD Justitie. De mogelijkheid om de regels voor het financieel beheer bij te werken, zal worden onderzocht.

■ ZICH ENGAGEREN VOOR DUURZAME ONTWIKKELING

In overeenstemming met de ambities van de federale regering op het vlak van duurzame ontwikkeling, zal het NICC een methodologie implementeren om op termijn de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (*Sustainable Development Goals - SDGs*) in zijn strategische doelstellingen te integreren. De aanpak zal gebaseerd zijn op de Methodologische Handleiding voor Federale Overheidsdiensten, gepubliceerd door het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling.

STRATEGISCHE AS II

BLIJVEN INNOVEREN

■ DE REGERINGSBESLUITEN UITVOEREN EN BIJDRAGEN AAN HET BELEID VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Mijn ambtsaanvaarding valt samen met de publicatie van de beleidsverklaring van de minister van Justitie. Het NICC zal uiteraard in overeenstemming met deze prioriteiten werken. Vanuit technisch oogpunt betekent dit dat zal worden deelgenomen aan verschillende initiatieven rond Justitie in haar geheel, met name de informatisering. De bestaande IT-ontwikkelingsprojecten binnen het NICC zullen worden voortgezet en geïntensiveerd. Het is onvermijdelijk dat een forensisch instituut zich moet voorbereiden op een ingrijpende digitale transformatie. Het is van essentieel belang om een dergelijke transformatie te leiden door de ontwikkeling van een informatiebeheerstrategie die tot een samenhangende ICT-visie leidt.

Naast de uitrol van een personeelsbeleid, zoals hierboven vermeld, zal deze as de volgende elementen omvatten:

- Ontwikkeling van IT-capaciteiten en interoperabiliteit met justitiële en politionele informatiesystemen,
- De ontwikkeling van een recidivemonitor,
- Meer investeringen in de strijd tegen seksueel geweld,
- Aandacht voor de mogelijkheden om bij te dragen tot de strijd tegen prioritaire vormen van criminaliteit:
 - Cybercriminaliteit
 - Georganiseerde misdaad,
 - Drugsgelateerde misdaad,
 - Milieucriminaliteit,
 - Intrafamiliaal geweld.

Het NICC zal oplettend zijn om te reageren op de bepaling van nieuwe prioriteiten die met name door nieuwe wetgeving of circulaire worden bepaald. Het NICC zal zich inschrijven in een optimalisering van de chain of custody in overeenstemming met het ontwerp van de circulaire van het College van procureurs-generaal over bewijsmateriaal. Deze circulaire zal belangrijke implicaties hebben voor de voeding van de nationale ballistische gegevensbank. Daarom zal het NICC voorstellen maken om eraan best tegemoetkomen met realistische middelen.

■ EEN DIENSTGERICHTE OD CRIMINALISTIEK

De OD Criminalistiek staat voor meerdere uitdagingen. Binnen het huidige financieringsmodel van het NICC is het van essentieel belang om de rentabiliteit van de expertise-activiteiten te blijven verbeteren, gezien deze vandaag de dag een onmisbare financieringsbron zijn voor het Instituut. De inspanningen van de afgelopen jaren om de processen voortdurend te verbeteren en tegelijk de kwaliteit van het werk te waarborgen, zullen worden voortgezet, waarbij ervoor zal worden gezorgd dat de werklust voor iedereen aanvaardbaar blijft. De OD Criminalistiek zal waakzaam moeten zijn en voor voldoende onderzoek en ontwikkeling moeten zorgen om zijn expertisetaken doeltreffend te kunnen blijven vervullen. Ze zal ook moeten blijven zorgen voor een goed evenwicht tussen activiteiten met een hoog volume en specialistisch onderzoek.

Gezien het succes ervan zullen de inspanningen om de behoeften van klanten en partners goed te begrijpen en diensten op maat aan te bieden, met name via forensisch advies, worden voortgezet. De mogelijkheid zal worden bestudeerd om op termijn een dimensie «Forensische Inlichtingen / Forensic intelligence» toe te voegen, d.w.z. de verwerking van forensische gegevens om bijvoorbeeld verbanden te leggen tussen dossiers, om reeksen of tendensen te herkennen of om informatie te verstrekken over staalname-strategieën. Een regelmatige dialoog met de partners zal hierbij van cruciaal belang zijn.

Verbetering van de gegevensverwerkingscapaciteit is een essentieel onderdeel van deze ontwikkeling. Lopende projecten blijven een prioriteit, met inbegrip van de integratie van verschillende systemen. Deze projecten zullen deel uitmaken van een meer algemene reflectie over de definitie van een strategie voor informatiebeheer ter ondersteuning van de onvermijdelijke digitale transformatie van forensische activiteiten. De informatieverwerkingssystemen van het Instituut zullen moeten worden ontwikkeld in samenhang met externe systemen, om zo de nauwkeurigheid, integriteit, vertrouwelijkheid en geldigheid van expertisewerk langdurig te waarborgen, van de plaats delict tot de rechtbank.

Deze digitale transformatie omvat de ontwikkeling van «Digital Forensics» -capaciteiten die onmisbaar worden, gezien de huidige alomtegenwoordigheid van digitale sporen (zie ook Europol SOCTA 2021 : «Virtually all criminal activities now feature some online component»). Het NICC zal zich concentreren op zijn specifieke karakter als wetenschappelijke instelling door prioritair nichediensten te ontwikkelen waarvoor het reeds erkende wetenschappelijke expertise heeft opgebouwd en door overlappingen met elders bestaande diensten te vermijden. Deze positionering zal in nauw overleg verlopen met de federale politie en de andere betrokken actoren in de strijd tegen cybercriminaliteit en in overleg met het administratief en technisch secretariaat van de minister van Justitie.

Voor alle wetenschappelijke disciplines geldt dat de relevantie en de haalbaarheid van de ontwikkeling van nieuwe activiteiten regelmatig zullen worden geëvalueerd, met name door middel van onderzoek- en ontwikkelingsprojecten of door het onderzoeken van de behoeften op nieuwe gebieden, zoals de forensische geneeskunde. Om nieuwe behoeften te objectiveren, zal de uitvoering van een forensisch prospectieprogramma worden overwogen. Het NICC zal ervoor zorgen dat het in de voorhoede van het wetenschappelijk onderzoek blijft, met name door actief te blijven in internationale netwerken.

■ EEN NIEUWE STRATEGISCHE VISIE VOOR DE OD CRIMINOLOGIE

De invoering van de bovengenoemde recidivemonitor vormt een keerpunt in de geschiedenis van de dienst, die tot nu toe uitsluitend op basis van specifieke onderzoeken heeft gewerkt. Het is de bedoeling dat de recidivemonitor een permanente activiteit van de OD Criminologie wordt. Het zal worden uitgevoerd binnen een kader voor projectmanagement, maar zal leiden tot de oprichting van enerzijds een instrument dat op regelmatige basis cijfers verschaft over een reeks indicatoren rond recidive, en anderzijds een onderzoeksceel die deze cijfers analyseert met het oog op de gerechtelijke of politieke besluitvorming.

De innovatie van de oprichting van zo'n cel voor een bepaalde dienst, leidt tot een meer algemene vraag naar de toegevoegde waarde die de OD Criminologie van het NICC kan hebben voor het beheer van Justitie. Er zal worden nagedacht over de latere ontwikkeling van een tweede cel rond «Criminologisch Advies», geïnspireerd op de gewaardeerde rol van «Forensisch Advies» die binnen de OD Criminalistiek wordt vervuld.

Parallel met deze strategische ontwikkelingen op lange termijn is het van belang te blijven voortbouwen op de verwezenlijkingen van de afgelopen jaren. De OD Criminologie heeft zich sterk ontwikkeld dankzij een geëngageerde aanpak bij het zoeken naar externe financiering (met name Belspo) voor vaak collaboratieve onderzoeksprojecten. Deze aanpak is tot het maximaal haalbare toegepast qua evenwicht tussen statutair 'omkaderend' personeel

en ‘tijdelijke’ onderzoekers met externe financiering. Vandaag moet dit kader gestabiliseerd worden en moet erover gewaakt worden dat de financiering op hetzelfde niveau blijft.

Het NICC zal streven naar een grotere impact van zijn criminologische taken. Er zal dus een nieuwe nadruk worden gelegd op de verspreiding van de resultaten. Pilotinitiatieven zullen worden geëvalueerd (bv. video’s) en er zal een specifieke communicatiestrategie voor de afdeling worden ontwikkeld. Zo zouden nieuwe vormen van verspreiding van resultaten kunnen worden ontwikkeld (‘policy briefs’) en nieuwe doelgroepen kunnen worden aangesproken om in een vroeger stadium van de voorbereiding van beleidsbeslissingen op te treden.

■ EXPLOITATIE VAN DE SYNERGIE TUSSEN CRIMINALISTIEK EN CRIMINOLOGIE

Het INCC is een unieke plaats waar deze twee zeer verschillende disciplines samenkomen en elkaar kunnen verrijken. In het verleden werden verschillende projecten met succes uitgevoerd, maar het uitvoeren van gezamenlijke projecten bleef sporadisch o.a. omdat de communicatie tussen de twee diensten werd bemoeilijkt door hun fysieke scheiding. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van structurele synergieën tussen de twee OD’s.

Er zullen initiatieven worden genomen om de banden aan te halen, met name door te zorgen voor een betere verspreiding van informatie, hetzij door de hervatting van interne seminars, hetzij door meer overleg, bijvoorbeeld binnen de directieraad.

Er zullen gezamenlijke projecten worden geïdentificeerd en uitgevoerd, bijvoorbeeld in het kader van de evaluatie van nieuwe analysemethoden, in overleg met de Dienst Gerechtskosten. Bovendien zal meer aandacht worden besteed aan de exploitatie van de eigen databanken van het Instituut.

■ OPTREDEN ALS REFERENTIECENTRUM VOOR CRIMINALISTIEK EN CRIMINOLOGIE

Sinds zijn oprichting werd het NICC actief betrokken bij de opleiding van gerechtelijke en politionele actoren en bij de opleiding van studenten via stages. Het NICC neemt ook deel aan een aantal werkgroepen met als doel overeenstemming te bereiken over, bijvoorbeeld, methodieken voor het nemen van sporenmonsters.

De strategie van het NICC rond opleiding zal het onderwerp vormen van reflectie. Meer in het algemeen zal het NICC initiatieven nemen om met zijn voornaamste partners een structurele dialoog aan te gaan. Er zal worden nagegaan of het nuttig is samenwerkings-overeenkomsten te actualiseren of op te zetten, bijvoorbeeld met het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding. De complementariteit met de Centrale directie van de technische en wetenschappelijke politie (DJT) zal middels regelmatig overleg worden onderhouden.

6 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

De hieronder beschreven operationele doelstellingen houden verband met de eerder beschreven strategische doelstellingen. Het in deze tabel aangegeven jaar komt overeen met het jaar waarin de verwezenlijking van de doelstelling wordt verwacht en zal worden geëvalueerd. De operationele directeurs zullen in hun operationele plannen de uitvoering van de doelstellingen binnen hun respectievelijke operationele directies verder uitwerken.

1 De fundamenten van het Instituut VERSTERKEN en zo de ontwikkeling van het instituut te ondersteunen		
1.1 Het welzijn en de veiligheid van het personeel verzekeren		
1.1.1	Blijvende aandacht voor de naleving van de wetgeving inzake welzijn op het werk: ■ Benoeming van een preventieadviseur ■ Definitie van een globaal preventieplan ■ Definitie van jaarlijkse actieplannen	2021
1.1.2	Update van het arbeidsreglement (toename van thuiswerk)	2021
1.1.3	Reactivering en geregelde organisatie van de comités voor basisoverleg en voor preventie en bescherming op het werk	2021
1.1.4	Redactie van een transparant personeelsbeleid en hierover communiceren	2022
1.1.5	Redactie van een meerjarig personeelsplan	2022
1.1.6	Initiëring van het project voor integrale beveiliging van het NICC	2022
1.1.7	Versterking van de ondersteunende dienst en diensten van de directeur-generaal	2022
1.1.8	Uitvoering van een intern tevredenheidsonderzoek	2023
1.1.9	Start werken nieuwbouw	2024
1.2 De werking van het Instituut verbeteren		
1.2.1	Consolidatie van de interne controlemechanismen	2021
1.2.2	Verhoging van de ICT-capaciteit om de dagelijkse werking en ontwikkeling van het Instituut te ondersteunen	2022
1.2.3	Een communicatiestrategie bepalen	2022
1.2.4	Ontwikkeling van een beheerskader voor de belanghebbenden («Stakeholders Management»)	2022
1.2.5	Implementatie van een nieuw systeem voor boekhoudkundig beheer	2022
1.2.6	Tegemoetkomen aan de aanbevelingen van de Rekenkamer	2023
1.2.7	Toepassing van robuuste project-, programma- en portfoliomanagementpraktijken	2023
1.2.8	Ontwikkeling van een «Knowledge Management»-systeem en procedures voor het vertrek van medewerkers	2024
1.2.9	Verdieping van risicobeheerspraktijken	2024
1.2.10	Onderhoud en ontwikkeling van het kwaliteitssysteem	2024
1.3 Zich engageren voor duurzame ontwikkeling		
1.3.1	Uitvoering van een SDG Assessment	2022
1.3.2	Identificatie van strategische en relevante kwesties in termen van duurzame ontwikkeling	2023
1.3.3	Prioriteiten bepalen rekening houdend met de relevante externe belangen	2024
1.3.4	Ervoor zorgen dat het Instituut blijft voldoen aan de gewestelijke milieunormen	2024

2	Blijven INNOVEREN	
2.1	De regeringsbesluiten uitvoeren en bijdragen aan het beleid van de minister van Justitie	
2.1.1	Indienen van voorstellen van bijdrage van het NICC in de strijd tegen intrafamiliaal geweld	2021
2.1.2	Initiëring van het project aangaande de nationale uitbreiding van onze forensische aanpak in aanrandingsdossiers	2021
2.1.3	Initiëring van het project aangaande de ontwikkeling van een recidivemonitor en een «recidivecel» binnen de OD Criminologie	2021
2.1.4	Initiëring van het project aangaande de overdracht en opslag van DNA-stalen en deskundigen rapporten die zijn behandeld door DNA-laboratoria die niet meer actief zijn	2021
2.1.5	Een project indienen om de capaciteit van het NICC te vergroten, overeenkomstig de vereisten van de toekomstige circulaire van de Procureurs-generaal over het beheer van wapens als bewijsmateriaal	2022
2.1.6	Verbetering van de efficiëntie van de nationale ballistische gegevensbank	2024
2.1.7	Inspelen op de groeiende nood aan interventies in clandestiene drugslaboratoria	2024
2.2	Een dienstgerichte OD Criminalistiek	
2.2.1	Definiëring van een strategie « Digital Forensics »	2022
2.2.2	De basis leggen voor een strategie voor informatiebeheer	2023
2.2.3	Uitwerking van een strategie voor onderzoek in criminalistiek, in overleg met de wetenschappelijke raad	2023
2.2.4	Verhoging van de efficiëntie van expertiseactiviteiten	2024
2.2.5	Blijvende aandacht voor internationale samenwerking	2024
2.2.6	Verdere ontwikkeling van Forensische Advies-processen	2024
2.2.7	Verdere ontwikkeling van managementinformatiesystemen en de interoperabiliteit daarvan met de systemen van de partners	2024
2.3	Een nieuwe strategische visie voor de OD Criminologie	
2.3.1	Definitie van een specifieke communicatiestrategie « Criminologie »	2022
2.3.2	Toepassing en evaluatie van nieuwe methoden voor de verspreiding van resultaten	2023
2.3.3	Ontwikkeling van de recidivemonitor (zie 2.1.3)	2024
2.3.4	Oprichting cel «Criminologisch Advies»	2024
2.3.5	Diversificatie van de verzoekende entiteiten (federaal, gemeenschappen, gewesten)	2024
2.4	Exploitatie van de sterkte synergie tussen Criminalistiek en Criminologie	
2.4.1	Organisatie, op regelmatige basis, van interdisciplinaire interne seminars	2022
2.4.2	Ontwikkeling van gezamenlijke projectvoorstellen	2022
2.4.3	Uitvoering van gezamenlijke projecten en criminologische ondersteuning van forensische activiteiten	2024
2.5	Optreden als referentiecentrum voor criminalistiek en criminologie	
2.5.1	Hetvatten van een regelmatig overleg met DJT	2021
2.5.2	Definiëren van een opleidingsstrategie	2022
2.5.3	Een samenwerkingsakkoord sluiten met het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding	2022
2.5.4	Opstellen van een inventaris van partnerschappen en samenwerkingsovereenkomsten	2022

7 BUDGETTAIRE MIDDELEN

Geperkte verspreiding

8 BESLUIT

Het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie viert dit jaar zijn vijftigste verjaardag (theoretische oprichting). Deze verjaardag is een mooie gelegenheid om een sereen debat over de actualisering van zijn missies op gang te brengen. Parallel met dit langetermijndenken staat het Instituut voor tal van uitdagingen.

Dit managementplan is zowel ambitieus als realistisch. Zo wordt een reeks initiatieven beschreven rond strategische doelstellingen met twee hoofdlijnen:

VERSTERKEN en **INNOVEREN**.

De uitvoering van dit plan zal afhangen van 3 sleutelfactoren:

1. **Financiële middelen:** er zijn verschillende acties gepland om de stabiliteit van de middelen te waarborgen: voorrang voor expertise-activiteiten, verhogen van de rentabiliteit, oplossen van het steeds terugkerende probleem van achterstallige facturen voor expertise en herziening van de regels voor financieel beheer. Bezuinigingsmaatregelen kunnen evenwel gevolgen hebben zowel voor het NICC als voor andere overheidsdiensten en kunnen de mogelijkheden om personeel aan te werven of te vervangen beperken;
2. **Omgeving:** de huidige installaties hebben hun grenzen bereikt en de verwezenlijking van het nieuwbouwproject is van essentieel belang zowel voor de groei van het Instituut als voor de hereniging van al zijn diensten op één enkele plaats. De werksfeer en de totstandbrenging van een stimulerende bedrijfscultuur hangen hier nauw mee samen;
3. **Personeel:** niets is mogelijk zonder bekwaam, flexibel en multidisciplinair personeel. Wij moeten creatief zijn in het aanwerven, ontwikkelen en behouden van onze talenten door een bevredigende en motiverende werkomgeving te bieden.

Met dit plan nodig ik alle personeelsleden en partners van het NICC uit om samen te werken aan de toekomst van het Instituut.

Dr Pierre VAN RENTERGHEM
Directeur-generaal van het NICC

NATIONAAL INSTITUUT
VOOR CRIMINALISTIEK EN CRIMINOLOGIE
VILVOORDSESTEENWEG 100,
1120 BRUSSEL
T +32 2 240 05 00

NICC-INCC@JUST.FGOV.BE
WWW.NICC.FGOV.BE